

Brüssel, 13. veebruar 2026
(OR. en)

6232/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0322(COD)

CODEC 207
POLCOM 49
COMER 21
COLAC 17
AGRI 107
PE 23

KIRJALIK TEAVE

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega rakendatakse ELi-Mercosuri partnerluslepingu ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu kahepoolset kaitseklauslit põllumajandustoodete puhul
– Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus
(Strasbourg, 9.–12. veebruar 2026)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud ettepaneku suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Sellela seoses esitas rahvusvahelise kaubanduse komisjoni (INTA) esimees Bernd LANGE (S&D, DE) nimetatud komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 89) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta raportöör Gabriel MATO (EPP, ES) oli koostanud raporti projekti, ja ka ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 90) seadusandliku resolutsiooni kohta, mis sisaldab avaldust. Nende muudatusettepanekute suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Lisaks sellele esitas fraktsioon The Left seitseteist muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 92–108), Suveräänsete Rahvusriikide Euroopa fraktsioon kaks muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 109 ja 110) ning mitu parlamendiliiget erinevatest fraktsioonidest kolm muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 91, 111 ja 112).

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 10. veebruaril 2026 toimunud hääletusel vastu eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 89) ja muudatusettepaneku nr 90. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*.

P10_TA(2026)0030

ELi-Mercosuri partnerluslepingu ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu kahepoolne kaitseklausel põllumajandustoodete puhul

Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2026. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse ELi-Mercosuri partnerluslepingu ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu kahepoolset kaitseklauslit põllumajandustoodete puhul (COM(2025)0639 – C10-0247/2025 – 2025/0322(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2025)0639),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0247/2025),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 75 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 9. jaanuari 2026. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 60,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A10-0254/2025),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha¹;
 2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatsseb seda oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja

¹ Käesolev seisukoht asendab 16. detsembril 2025. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0315).

komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. veebruaril 2026. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2026/..., millega rakendatakse ELi-Mercosuri partnerluslepingu ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu kahepoolseid kaitseklausleid põllumajandustoodete puhul

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁴

⁴ Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2026. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) ELi-Mercosuri partnerluslepingu (edaspidi „partnerlusleping“) ning ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu (edaspidi „kaubanduse vaheleping“) alusel kohaldatakse Mercosuri riikidest pärit või sinna suunatud toodete suhtes sooduskohtlemist ning need sisaldavad kahepoolseid kaitseklausleid tariifsete soodustuste ajutiseks peatamiseks. Mõne kõnealuste lepingute (edaspidi „lepingud“) esemeks oleva põllumajandustoodete eripära ning liidu äärepoolseimate piirkondade haavatava olukorra tõttu, nagu on osutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 349, on vaja sihtotstarbelisi sätteid.
- (2) Partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepingu eesmärk on kaitsta liidu tundlike toodete tootjaid põllumajandussektoris, piirates soodustusi tariifikvootidega.
- (3) Kooskõlas WTO kaitsemeetmete lepingu ning partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepinguga säilitab liit õiguse võtta üldiseid kaitsemeetmeid.
- (4) Liit on kindlalt otsustanud kasutada kiiresti ja tulemuslikult kahepoolseid kaitseklausleid, et võidelda partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepingu kohaste tariifide vähendamise võimaliku negatiivse mõju vastu, sealhulgas toodete puhul, mille turulepääsu piiravad tariifikvootides sisalduvad piirangud.
- (5) On vaja kehtestada menetlus, mis tagab põllumajandustoodete kahepoolsete kaitseklauslite tulemusliku rakendamise.

- (6) Kui põhjendatud kaitsemeetmete kohaldamisega viivitatakse, võib see põhjustada liidu põllumajandustootjatele ühes või mitmes liikmesriigis kahju, mida võib olla raske heastada.
- (7) Seepärast on asjakohane sätestada lepingutega kooskõlas olev erikord, et tagada partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepingu kahepoolsete kaitseklauslite õigeaegne rakendamine teatavate tundlike põllumajandustoodete puhul.
- (8) Kaitsemeetmete võtmist võib kaaluda üksnes juhul, kui asjaomast toodet imporditakse liitu niivõrd palju suuremas koguses absoluutarvudes või võrreldes liidu toodanguga ja tingimustel, mis tekitavad või ähvardavad tekitada olulist kahju samasuguste või otseselt konkureerivate toodete tootjatele liidus. Kaitsemeetmeid tuleks võtta lepingutes osutatud vormis.
- (9) Partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepingu suhtes järelmeetmete võtmine ja nende lepingute läbivaatamine, uurimiste korraldamine ning vajaduse korral kaitsemeetmete võtmine peaks toimuma võimalikult läbipaistval viisil.
- (10) Liikmesriigid peaksid komisjoni teavitama kõigist impordisuundumustest, mille tõttu võiks olla vaja võtta kaitsemeetmeid.
- (11) Usaldusväärne statistika kõikide asjaomastest riikidest liitu imporditavate toodete kohta on äärmiselt oluline, et kindlaks teha, kas kaitsemeetmete võtmise tingimused on täidetud.

- (12) Tundlike toodete tähelepanelik seire peaks hõlbustama õigeaegse otsuse tegemist uurimise võimaliku algatamise ja sellele järgneva kaitsemeetmete võtmise kohta. Seepärast peaks komisjon ***pidevalt ja proaktiivselt*** seirama tundlike toodete importi alates partnerluslepingu või kaubanduse vahelepingu jõustumise kuupäevast. Asjaomase liidu tootmisharu nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral tuleks seiret laiendada ka teistele toodetele või sektoritele. ***Komisjon peaks esitama vähemalt iga kuue kuu järel seirearuande, mis sisaldab hinnangut lepingute alusel soodustingimustel turulepääsu saanud tundlike toodete impordi mõju kohta, sealhulgas andmeid kõigi tundlike toodete impordimahu ja hindade kohta.***
- (13) Samuti on vaja kehtestada uurimise algatamise ja kaitsemeetmete asjakohasust käsitleva otsuse tegemise tähtajad, mis tagavad, et niisugused otsused tehakse kiiresti, suurendades seeläbi õiguskindlust asjaomaste ettevõtjate jaoks.
- (14) Kriitilises olukorras peaks komisjon kehtestama ajutised kaitsemeetmed kiiresti.
- (15) Kaitsemeetmeid tuleks kohaldada ainult sellises ulatuses ja selliseks ajavahemikuks, mida on vaja olulise kahju vältimiseks ja olukorraga kohanemise hõlbustamiseks. Tuleks määrata kaitsemeetmete maksimaalne kestus ning kehtestada nende pikendamist ja läbivaatamist reguleerivad erisätted.

- (16) Käesoleva määruse lisa muutmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 delegeeritud õigusakte tundlike toodete loetelu muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (17) Selleks et rakendada kahepoolseid kaitseklausleid ja kehtestada läbipaistvad kriteeriumid lepingutes sätestatud tariifsete soodustuste ajutiseks peatamiseks, on vaja ühetaolisi tingimusi, et vastu võtta ajutisi ja lõplikke kaitsemeetmeid, kehtestada eelneva järelevalve meetmeid, lõpetada uurimine meetmeid võtmata ning ajutiselt peatada tariifsete soodustuste kohaldamine.

⁵ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

- (18) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶.
- (19) Eelneva järelevalve meetmete ja ajutiste kaitsemeetmete vastuvõtmiseks tuleks kasutada nõuandemenetlust, arvestades nende meetmete toimet ja nende järgnevuse loogikat seoses lõplike kaitsemeetmete vastuvõtmisega. Lõplike kaitsemeetmete ja nende läbivaatamise suhtes tuleks kohaldada kontrollimenetlust.
- (20) Kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui viivitamine ajutiste kaitsemeetmete rakendamisega tekitaks kahju, mida oleks raske heastada, või selleks, et vältida impordi suurenemise negatiivset mõju liidu turule, vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
- (21) Ärisaladuste lekke ärahoidmiseks tuleks ette näha konfidentsiaalse teabe kasutamise kord.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (22) Komisjon peaks igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kaitsemeetmete kohaldamise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse sätted ELi-Mercosuri partnerluslepingu (edaspidi „partnerlusleping“) ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu (edaspidi „kaubanduse vaheleping“) kahepoolsete kaitseklauslite rakendamiseks põllumajandustoodete puhul.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „leping“ – kaubanduse vaheleping ja pärast selle jõustumist partnerlusleping;
- 2) „kahepoolne kaitseklausel“ – lepingu kahepoolseid kaitsemeetmeid käsitlevas peatükis ette nähtud säte tariifsete soodustuste ajutise peatamise kohta;

- 3) „huvitatud isikud“ – asjaomase toote impordist mõjutatud isikud, sealhulgas:
- a) uuritava toote eksportijad, välisootjad või importijad või kutseorganisatsioon või ettevõtjate ühendus, mille enamik liikmeid toodab, ekspordib või impordib uuritavat toodet,
 - b) eksportiva lepinguosalise valitsus ja
 - c) samasuguse või otseselt konkureeriva toote tootjad importiva lepinguosalise territooriumil või kutseorganisatsioon või ettevõtjate ühendus, mille enamik liikmeid toodab importiva lepinguosalise territooriumil samasugust või otseselt konkureerivat toodet;
- 4) „liidu tootmisharu“ – liidu tootjad, kes tegutsevad liidu territooriumil ja toodavad samasugust või otseselt konkureerivat toodet, või liidu tootjad, kelle samasuguse või otseselt konkureeriva toote toodang kokku moodustab tavaliselt üle 50 % ja erandlikel asjaoludel vähemalt 25 % selliste toodete kogutoodangust;
- 5) „oluline kahju“ – liidu tootmisharu seisundi märkimisväärne halvenemine;
- 6) „olulise kahju oht“ – oluline kahju, mis on faktide, mitte üksnes väidete, oletuste või kaudsete võimaluste põhjal selgelt peatselt tekkiv;

- 7) „tooted“ – WTO põllumajanduslepingu 1. lisas loetletud põllumajandustooted, mille suhtes kohaldatakse tollimaksude vähendamise kohustust, nagu on osutatud partnerluslepingu liites 10-A-1 („Euroopa Liidu tollitariifide kaotamise ajakava“) ja kaubanduse vahelepingu liites 2-A-1 („Euroopa Liidu tollitariifide kaotamise ajakava“);
- 8) „tundlikud tooted“ – käesoleva määruse lisas osutatud tooted;
- 9) „samasugune või otseselt konkureeriv toode“ –
- a) toode, mis on asjaomase tootega kõigis aspektides identne,
 - b) toode, mis ei ole küll kõigis aspektides identne, kuid mille omadused on väga sarnased asjaomase toote omadustega, või
 - c) toode, mis pakub importiva lepinguosalise siseturul otsest konkurentsi, arvestades selle asendatavuse ulatust, põhilisi füüsilisi omadusi ja tehnilisi kirjeldusi, lõppkasutust ja turustuskanaleid;
- see tegurite loetelu ei ole ammendav, samuti ei saa otsustamisel tingimata määravaks üks või mitu neist teguritest;
- 10) „üleminekuperiood“ –
- a) 12 aastat alates lepingu jõustumise kuupäevast või
 - b) kaupade puhul, mille suhtes on liidu tollitariifide kaotamise ajakavas ette nähtud tollitariifide kaotamine kümne või rohkema aasta jooksul, 18 aastat alates lepingu jõustumise kuupäevast;

- 11) „asjaomane riik“ – Mercosur kui üks üksus või üks või mitu Mercosuri riiki, kes on lepinguosaliselised.

Artikkel 3

Põhimõtted

1. Käesoleva määruse alusel võib kehtestada kaitsemeetme, kui asjaomastest riikidest pärit toodet imporditakse liitu
 - a) nii suurtes kogustes absoluutarvudes või võrreldes liidu toodanguga või tarbimisega ja
 - b) tingimustel, mis tekitavad või ähvardavad tekitada olulist kahju liidu tootmisharule, ning
 - c) import on suurenenud lepingust tulenevate kohustuste, sealhulgas asjaomase toote suhtes kehtinud tollimaksude vähendamise või kaotamise tulemusena.

2. Kaitsemeede võib olla mõnes järgmises vormis:
 - a) peatatakse asjaomase toote suhtes kohaldatava tollimaksumäära edasine vähendamine, mis on sätestatud asjaomase riigiga sõlmitud partnerluslepingu 10-A lisas („Tollitariifide kaotamise ajakava“) ja kaubanduse vahelepingu 2-A lisas („Tollitariifide kaotamise ajakava“);

- b) suurendatakse asjaomase toote tollimaksumäära tasemeni, mis ei ületa väiksemat järgmistest:
- i) asjaomase toote suhtes kaitsemeetme võtmise ajal kehtiv enamsoodustusrežiimi tollimaksumäär või
 - ii) asjaomase riigiga sõlmitud partnerluslepingu 10-A lisas („Tollitariifide kaotamise ajakava“) ja kaubanduse vahelepingu 2-A lisas („Tollitariifide kaotamise ajakava“) ette nähtud tollimaksu baasmäär.

Artikkel 4

Seire

1. Komisjon seirab ***pidevalt ja proaktiivselt*** liidu tundlike toodete turgu, eelkõige selles osas, mis puudutab impordi ja ekspordi suundumusi, tootmist ja hindade arengut, ***saades tuge Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013⁷ loodud liidu turu vaatluskeskustelt***. Selleks teeb komisjon koostööd liikmesriikide, ***Euroopa Parlamendi*** ja liidu tootmisharuga ning vahetab nendega korrapäraselt teavet.
2. Komisjon hindab lõikes 1 osutatud seire põhjal kiiresti turuolukorda, seostades asjaomaste tundlike toodete impordi võimaliku suurenemise tootmise või tarbimise, hindade ja turuosa arenguga liidu turul ning ekspordiga liidust.
3. ***Liidu asjaomase tootmisharu nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral võib komisjon laiendada lõikes 1 osutatud seiret nii, et see hõlmaks peale I lisas osutatud toodete ka muid tooteid.***
4. ***Koostööd tehakse ja andmeid vahetatakse nii vertikaalselt, komisjoni ja liikmesriikide vahel, kui ka horisontaalselt, liikmesriikide vahel.***

⁷ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).***

5. *Mitte hiljem kui üks kuu enne lepingu jõustumise kuupäeva teeb komisjon liikmesriikidele kättesaadavaks riiklikul tasandil turul seirataivate andmete tehnilised näitajad ja liigi.*

6. Komisjon esitab **vähemalt** iga kuue kuu järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule seirearuande, mis sisaldab hinnangut lepingu alusel soodustingimustel turulepääsu saanud tundlike toodete impordi mõju kohta. Kõnealune aruanne hõlmab liidu turgu ja vajaduse korral ka **konkreetselt** olukorda ühes või mitmes liikmesriigis.

Artikkel 5

Uurimise algatamine

1. Uurimise algatab komisjon liikmesriigi, liikmesriigi tootmisharu nimel tegutseva füüsilise või juriidilise isiku või liidu tootmisharu nimel tegutseva iseseisva õigusvõimeta ühingu taotluse korral, kui selleks on piisavalt *prima facie* tõendeid olulise kahju või olulise kahju ohu kohta liidu tootmisharule, nagu on kindlaks määratud artikli 7 lõikes 5 osutatud tegurite põhjal.
2. Uurimise algatamise taotluses tuleb esitada järgmine teave:
 - a) asjaomase imporditud toote nimetus ja kirjeldus, selle tariifirubriik ja kehtiv tariifne kohtlemine ning samasuguse või otseselt konkureeriva toote nimetus ja kirjeldus;
 - b) kohaldatavuse korral taotluse esitanud tootjate nimed ja aadressid või taotluse esitanud ühenduse nimi ja aadress;

- c) loetelu kõigist teadaolevatest samasuguse või otseselt konkureeriva toote tootjatest, kui see on mõistlikult kättesaadav,
- d) taotluse esitanud või selles esindatud tootjate tootmismaht ja hinnang teiste teadaolevate samasuguse või otseselt konkureeriva toote tootjate toodangu kohta;
- e) asjaomase toote impordi suurenemise määr ja maht absoluut- ja suhtarvudes uurimise algatamise taotluse esitamise kuupäevale eelnenud vähemalt 36 kuu pikkusel ajavahemikul, mille kohta teave on kättesaadav;
- f) impordihindade tase samal perioodil ning samasuguste või otseselt konkureerivate toodete hind ja
- g) suurenenud impordi hõivatud siseturuosa ja muutused liidu tootmisharu müügitasemes siseturul, toodangu, varude, liidu turu hindade, tootlikkuse, tootmisvõimsuse rakendamise, kasumi ja kahjumi ning tööhõive tasemes vähemalt taotluse esitamisele eelnenud kuupäevast 36 kuu jooksul, mille kohta on teave kättesaadav.

3. Uurimisalune toode võib hõlmata ühte või mitut tariifirida või selle allsegmenti, olenevalt konkreetsest turuolukorrast, või liidu tootmisharus üldiselt kohaldatavat tootesegmenti.
4. Uurimise võib algetada ka juhul, kui impordi hüppeline suurenemine on koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki, kui selleks on piisavalt *prima facie* tõendeid olulise kahju või olulise kahju ohu kohta liidu tootmisharule, nagu on kindlaks määratud artikli 7 lõikes 5 osutatud tegurite põhjal.
5. Komisjon esitab uurimise algetamise taotluse koopia liikmesriikidele enne uurimise algetamist.
6. Kui komisjonile selgub, et uurimise algetamiseks on piisavalt *prima facie* tõendeid, algetab komisjon uurimise ja avaldab *Euroopa Liidu Teatajas* uurimise algetamise teate (edaspidi „algetamisteade“). Komisjon algetab menetluse ühe kuu jooksul alates kuupäevast, mil komisjon saab lõike 1 kohase taotluse.
7. Kooskõlas lepinguga peab algetamisteade sisaldama järgmist teavet:
 - a) taotleja nimi;
 - b) uuritava imporditava toote täielik kirjeldus ja klassifitseerimine harmoneeritud süsteemi alusel;

- c) ärakuulamise taotlemise tähtaeg;
- d) huvitatud isikuna registreerimise ning teabe, seisukohtade ja muude dokumentide esitamise tähtajad;
- e) aadress, kus saab tutvuda taotluse ja muude uurimisega seotud dokumentidega;
- f) lisateavet andva asutuse nimi, aadress ja e-posti aadress või telefoni- või faksinumber ja
- g) kokkuvõtte uurimise algatamisel aluseks võetud faktidest, sealhulgas andmed impordi kohta, mis on absoluutarvudes või kogutoodanguga võrreldes väidetavalt suurenenud, ning liidu tootmisharu olukorra analüüs, mis põhineb kõigil taotluses esitatud elementidel.

Artikkel 6

Uurimise algatamine tundlike toodete puhul

1. Ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist, algatab komisjon viivitamata tundlikke tooteid käsitleva uurimise, kui on piisavalt prima facie tõendeid, mis on saadud näiteks artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud seire ja turuolukorra hindamise teel liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, sealhulgas juhul, kui see võib olla geograafiliselt koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki.

2. Komisjon uurib esmajärjekorras, kas lõikes 1 osutatud *prima facie* tõendid on olemas juhtudel, kui toimub impordi hüppeline kasv või omamaiste hindade langus, mis on koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki, või kui toimub impordi hüppeline kasv või toote hinnalangus ning samasuguste või otseselt konkureerivate toodete liidu tootjad asuvad valdavalt ühes või mitmes liikmesriigis.
3. Vastupidiste andmete puudumisel käsitab komisjon asjaomasest riigist pärit teatava toote soodustingimustel impordi mahu suurenemist ***kolme aasta keskmisega*** võrreldes rohkem kui 5 % kui *prima facie* tõendit liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, kui samal ajal on asjaomasest riigist pärit impordi keskmine hind üldjuhul vähemalt 5 % madalam samasuguste või otseselt konkureerivate toodete asjaomasest keskmisest omamaisest hinnast samal ajavahemikul, tuginedes kättesaadavatele andmetele.
4. Vastupidiste andmete puudumisel käsitab komisjon asjaomasest riigist pärit teatava soodustingimustel liitu imporditud toote keskmise impordihinna ***kolme aasta keskmist*** langust rohkem kui 5 % kui *prima facie* tõendit liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, kui samal ajal on asjaomasest riigist pärit toote keskmine impordihind üldjuhul vähemalt 5 % madalam samasuguste või otseselt konkureerivate toodete asjaomasest keskmisest omamaisest hinnast samal perioodil, tuginedes kättesaadavatele andmetele.
5. ***Komisjon ei piirdu olulise kahju kohta prima facie tõendeid kogudes käesolevas artiklis sätestatud kvantitatiivsete künniste seiramisega. Selged märgid tootmisharu majandusliku olukorra halvenemisest kogu liidus või liikmesriikide tasandil, sealhulgas omamaiste hindade pidev langus, võivad olla piisavad, et näidata prima facie tõendeid olulise kahju kohta, ning võivad õigustada uurimise algatamist.***

Artikkel 7

Uurimine

1. Pärast artikli 5 lõigete 6 ja 7 kohase algatamisteate avaldamist alustab komisjon uurimist.
2. Komisjon võib küsida kõnealustelt liikmesriikidelt teavet ja liikmesriigid teevad kõik vajaliku, et seda nõuet täita. Kui nõutud teave pakub üldist huvi ega ole konfidentsiaalne artikli 13 tähenduses, lisatakse see mittekonfidentsiaalsete dokumentide hulka, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 9.
3. Võimaluse korral viiakse uurimine lõpule kuue kuu jooksul alates algatamisteate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast. Seda tähtaega võib pikendada kolme kuu võrra erandlikel asjaoludel, nagu ebatavaliselt suur arv huvitatud isikuid või keerukas turuolukord. Komisjon teavitab kõiki huvitatud isikuid sellisest pikendamisest ning selgitab pikendamise põhjusi. Kui uurimine puudutab tundlikke tooteid, viib komisjon selle lõpule võimalikult kiiresti, eesmärgiga teha lõplik otsus nelja kuu jooksul alates algatamisteate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast.

4. Komisjon hangib kogu teabe, mida ta peab vajalikuks, et teha otsus artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimuste kohta, ja kontrollib vajaduse korral seda teavet.
5. Komisjon hindab kõiki asjakohaseid *majandusnäitajaid* ning objektiivseid ja mõõdetavaid tegureid, mis mõjutavad liidu tootmisharu olukorda, eelkõige asjaomase toote impordi suurenemise määra ja mahtu absoluut- ja suhtarvudes, suurenenud impordi hõivatud siseturu osa ning muutusi liidu tootmisharu müügi-, *sealhulgas hinnatasemes ning* toodangu-, tootlikkus-, tootmisvõimsuse kasutamise, kasumi, kahjumi ja tööhõive tasemes. See loetelu ei ole lõplik ja komisjon võib olulise kahju või selle ohu kindlakstegemisel võtta arvesse ka muid asjaomaseid tegureid, nagu varud, kasutatud kapitali tasuvus ja rahavood, turuosa, ning muid tegureid, mis tekitavad või võivad olla tekitanud liidu tootmisharule olulist kahju või ähvardavad seda tekitada.

6. Artikli 5 lõike 7 punkti d kohaselt teabe esitanud huvitatud isikud ja asjaomase riigi esindajad võivad kirjaliku taotluse alusel tutvuda kogu teabega, mille komisjon on uurimisega seoses saanud (välja arvatud liidu või liikmesriikide ametiasutuste koostatud asutusesisesed dokumendid), kui see teave on nende huvide kaitsmiseks oluline ega ole konfidentsiaalne artikli 13 tähenduses ning kui komisjon seda uurimisel kasutab. Huvitatud isikud võivad edastada ka oma seisukohad kõnealuse teabe kohta. Komisjon arvestab kõnealuseid seisukohti, kui need on tõendatud piisavate *prima facie* tõenditega.
7. Komisjon tagab, et kõik uurimiseks vajalikud andmed ja kogu statistika on representatiivne, kättesaadav, mõistetav, läbipaistev ja kontrollitav.
8. Niipea, kui on olemas tehnilised võimalused, tagab komisjon salasõnaga kaitstud elektroonilise juurdepääsu enda hallatavale mittekonfidentsiaalsele materjalile (edaspidi „veebiplatvorm“), mille kaudu edastatakse kogu asjaomane teave, mis ei ole konfidentsiaalne artikli 13 tähenduses. Huvitatud isikutele ning liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile antakse juurdepääs veebiplatvormile.

9. Komisjon kuulab huvitatud isikud ära eelkõige juhul, kui nad on *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud algatamisteates ette nähtud aja jooksul ära kuulamist kirjalikult taotlenud ja tõendanud, et uurimistulemused tõenäoliselt mõjutavad neid ning et neil on suuliste selgituste andmiseks erilised põhjused. Komisjon kuulab huvitatud isikud täiendavalt ära, kui selleks on erilised põhjused.
10. Komisjon hõlbustab mitmekesiste ja killustatud, peamiselt väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest (VKEde) koosnevate tootmissektorite juurdepääsu uurimisele sihtotstarbelise VKEde tugikeskuse kaudu, näiteks suurendades teadlikkust, jagades üldteavet ja selgitusi menetluse ja taotluse esitamise kohta, avaldades kõigis liidu ametlikes keeltes tüüpüksimustikke ja vastates üldistele päringutele, mis ei ole juhtumipõhised. VKEde tugikeskus teeb kättesaadavaks püsieesmärkidel esitatava statistika ja küsimustike tüüpvormid.
11. Kui teavet ei esitata komisjoni kehtestatud tähtaja jooksul või kui uurimist oluliselt takistatakse, võib komisjon otsuse teha kättesaadavate faktide põhjal. Kui komisjon leiab, et mõni huvitatud isik või kolmas isik on talle esitanud väära või eksitava teabe, jätab ta selle teabe arvesse võtmata ja võib kasutada kättesaadavaid fakte.

12. Komisjoni juures alustab tööd ärakuulamise eest vastutav ametnik, kelle pädevus ja vastutus sätestatakse komisjoni vastuvõetud volitustes ning kes tagab, et huvitatud isikud saavad oma menetlusõigusi tulemuslikult teostada.
13. Komisjon teatab asjaomasele riigile kirjalikult uurimise algatamisest.

Artikkel 8

Eelneva järelevalve meetmed

1. Komisjon võib võtta asjaomasest riigist pärineva impordi suhtes eelneva järelevalve meetmeid, kui toote impordisuundumus võib viia ühe artiklites 3, 5 ja 6 nimetatud olukorrani. Need eelneva järelevalve meetmed võetakse vastu rakendusaktidega kooskõlas artikli 19 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
2. Eelneva järelevalve meetmed on tähtajalised. Kui ei ole sätestatud teisiti, kaotavad need kehtivuse meetmete kehtestamise esimesele kuuekuulisele ajavahemikule järgneva kuuekuulise ajavahemiku järel.

Artikkel 9

Ajutiste kaitsemeetmete kehtestamine

1. Komisjon võtab vastu ajutised kaitsemeetmed kriitiliste asjaolude korral, kui kaitsemeetmete kehtestamisega viivitamine tekitaks tõenäoliselt kahju, mida oleks raske heastada, mis muudab viivitatud meetmed vajalikuks, tingimusel et komisjon on enne artikli 7 lõikes 5 osutatud tegurite põhjal kindlaks teinud, et on piisavalt *prima facie* tõendeid selle kohta, et asjaomasest riigist pärit toodet imporditakse:
 - a) niivõrd palju suuremas koguses absoluutarvudes või võrreldes liidu toodanguga ja
 - b) tingimustel, mis tekitavad või ähvardavad tekitada olulist kahju liidu tootmisharule, ning
 - c) import on suurenenud selle toote suhtes kehtinud tollimaksude vähendamise või kaotamise tulemusena.
2. Need ajutised kaitsemeetmed võetakse vastu rakendusaktidega kooskõlas artikli 19 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
3. Tundlike toodete puhul võetakse artikli 19 lõikes 4 osutatud korras ajutised kaitsemeetmed viivitamata ja igal juhul hiljemalt 21 päeva jooksul alates uurimise algatamisest, et hoida ära liidu tootmisharule tekitatav kahju, mida oleks raske heastada, sealhulgas juhul, kui selline kahju võib olla geograafiliselt koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki.

4. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, kui liikmesriik taotleb komisjoni viivitamata sekkumist ja kui on täidetud käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused, võtab komisjon kooskõlas artikli 19 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. Komisjon teeb otsuse viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest.
5. Ajutisi kaitsemeetmeid ei kohaldata kauem kui 200 kalendripäeva.
6. Kui ajutised kaitsemeetmed tunnistatakse kehtetuks, sest uurimise käigus selgub, et artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud, makstakse kõik nende ajutiste kaitsemeetmete kohaselt sissenõutud tollimaksud automaatselt tagasi.
7. Ajutisi kaitsemeetmeid kohaldatakse kõikide toodete suhtes, mis on lastud vabasse ringlusse pärast nende meetmete jõustumise kuupäeva. Need meetmed ei takista siiski lubamast vabasse ringlusse tooteid, mis on juba teel liitu, kui nende toodete sihtkohta ei saa muuta.
8. Kui komisjon otsustab kohaldada ajutist kaitsemeetet Mercosuri kui ühe üksuse suhtes, vabastatakse Paraguay meetme kohaldamisest, välja arvatud juhul, kui uurimise tulemus näitab, et olulise kahju olemasolu või olulise kahju oht on põhjustatud ka Paraguayast soodustingimustel pärit toodete impordist.

Artikkel 10

Uurimise ja menetluse lõpetamine ilma meetmeid võtmata

1. Kui uurimise tulemusel jõutakse järeldusele, et artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud, avaldab komisjon otsuse uurimise ja menetluse lõpetamise kohta vastavalt artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.
2. Kaitstes nõuetekohaselt konfidentsiaalset teavet artikli 13 tähenduses, avalikustab komisjon aruande, milles esitab oma uurimise tulemused ja põhjendatud järeldused, milleni ta on jõudnud kõigi asjaomaste faktiliste ja õiguslike küsimuste suhtes.

Artikkel 11

Lõplike kaitsemeetmete kehtestamine

1. Kui uurimise tulemusel jõutakse järeldusele, et artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib komisjon võtta vastu lõplikud kaitsemeetmed vastavalt artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.
2. Kaitstes nõuetekohaselt konfidentsiaalset teavet artikli 13 tähenduses, avalikustab komisjon aruande, mis sisaldab otsustamisega seotud oluliste faktide ja kaalutluste kokkuvõtet.

3. Komisjon ei kohalda, pikenda ega säilita kahepoolset kaitsemeedet pärast üleminekuperioodi lõppu.
4. Kui komisjon otsustab kohaldada meetet Mercosuri kui ühe üksuse suhtes, vabastatakse Paraguay meetme kohaldamisest, välja arvatud juhul, kui uurimise tulemus näitab, et olulise kahju olemasolu või olulise kahju oht on põhjustatud ka Paraguayst soodustingimustel pärit toodete impordist.

Artikkel 12

Kaitsemeetmete kestus ja läbivaatamine

1. Kaitsemeede kehtib ainult niikaua, kui vaja, et ära hoida või heastada olulist kahju liidu tootmisharule või hõlbustada olukorraga kohanemist. Kaitsemeetme kehtivusaeg ei tohi ületada kahte aastat, välja arvatud juhul, kui seda lõike 2 kohaselt pikendatakse.
2. Kaitsemeetme algset kehtivusaega, millele on osutatud lõikes 1, võib pikendada kuni kahe aasta võrra, kui kaitsemeede on jätkuvalt vajalik, et ära hoida või heastada olulist kahju liidu tootmisharule, ning kui on tõendeid, et liidu tootmisharu kohaneb. Tundlike toodete puhul pikendatakse kaitsemeedet kuni kahe aasta võrra, tingimusel et see on jätkuvalt vajalik, et ära hoida või heastada olulist kahju liidu tootmisharule.

3. Kui partnerluslepingu 10-A lisas („Tollitariifide kaotamise ajakava“) ja kaubanduse vahelepingu 2-A lisas („Tollitariifide kaotamise ajakava“) osutatud toote impordi suhtes on juba kohaldatud kahepoolset kaitsemeedet, ei tohi kahepoolset kaitsemeedet uuesti kohaldada enne, kui on möödunud ajavahemik, mis võrdub poolega eelmise kaitsemeetme kestusest.
4. Liikmesriik, liidu tootmisharu nimel tegutsev füüsiline või juriidiline isik või liidu tootmisharu nimel tegutsev iseseisva õigusvõimeta ühing võib taotleda käesoleva artikli lõikes 2 osutatud pikendamist. Sellisel juhul korraldab komisjon läbivaatamise, et uurida enne pikendamisotsuse tegemist, kas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud tingimused on täidetud, võttes arvesse artikli 7 lõikes 5 osutatud tegureid. Komisjon võib kõnealuse läbivaatamise algatada omal algatusel, kui on piisavalt prima facie tõendeid, et käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud. Kaitsemeede jääb kuni selle läbivaatamise tulemuse selgumiseni kehtima.
5. Käesoleva artikli lõikes 4 osutatud läbivaatamise algatamisteade avaldatakse vastavalt artikli 5 lõigetele 6 ja 7. Läbivaatamine korraldatakse vastavalt artiklile 7.
6. Käesoleva artikli lõike 2 kohane pikendamisotsus tehakse kooskõlas artiklitega 10 ja 11.
7. Kaitsemeetme kohaldamise aeg kokku, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise aeg, esialgne kohaldamisaeg ja selle võimalik pikendamine, ei ole pikem kui neli aastat.

Artikkel 13

Konfidentsiaalsus

1. Käesoleva määruse kohaselt saadud teavet kasutatakse ainult sel eesmärgil, milleks seda nõuti.
2. Käesoleva määruse alusel saadud teavet, mis on laadilt konfidentsiaalne või esitatud konfidentsiaalsena, ei avalikustata ilma selle teabe andja sõnaselge nõusolekuta.
3. Igas teabe konfidentsiaalsena käsitamise taotluses märgitakse põhjus, miks teave on konfidentsiaalne. Konfidentsiaalset teavet edastavad huvitatud isikud on kohustatud esitama sellise teabe mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte. Need kokkuvõtted peavad olema piisavalt üksikasjalikud ning võimaldama vajalikul määral aru saada konfidentsiaalsena esitatud teabe sisust. Erandlikel asjaoludel võivad huvitatud isikud teatada, et selline teave ei võimalda kokkuvõtte tegemist. Sellisel juhul peavad huvitatud isikud esitama põhjendused, miks kokkuvõtet ei ole võimalik teha. Kui selgub, et teabe konfidentsiaalsena käsitamise taotlus ei ole põhjendatud, ning kui teabe andja kas ei soovi teavet avalikustada või ei luba seda üldises või kokkuvõtlikus vormis avaldada, võib kõnealuse teabe jätta arvesse võtmata.

4. Kui teave tootmise, tootmisvõimsuse, tööhõive, palkade, omamaise müügi mahu ja väärtuse või keskmise hinna kohta on esitatud konfidentsiaalsena, tagab komisjon, et esitatakse sisukad mittekonfidentsiaalsed kokkuvõtted, milles avalikustatakse vähemalt koondandmed või juhul, kui koondandmete avalikustamine ohustaks ettevõtte andmete konfidentsiaalsust, indeksid iga uurimise all oleva 12 kuu pikkuse ajavahemiku kohta, et tagada huvitatud isikute asjakohane kaitseõigus. Sellega seoses tuleks konfidentsiaalsustaotlusi kaaluda olukordades, kus seda õigustavad teatavad turu- või liidu tootmisharu struktuurid. See säte ei takista üksikasjalikumate mittekonfidentsiaalsete kokkuvõtete esitamist.

5. Konfidentsiaalsustaotlused ei ole põhjendatud teabe puhul, mis puudutab asjaomase toote peamisi tehnilisi ja kvaliteedistandardeid või kasutusviise. Konfidentsiaalsustaotlused, mis on seotud taotlejate isikuandmete ja teiste teadaolevate tootmisettevõtete nimedega, mida taotlus ei hõlma, on õigustatud üksnes erandlikel asjaoludel, mida komisjon peab nõuetekohaselt põhjendama. Sellega seoses ei piisa konfidentsiaalsustaotluste põhjendamiseks vaid väidetest. Kui taotlejate isikuandmeid ei ole võimalik avalikustada, avalikustab komisjon liidu tootmisharusse kuuluvate tootjate koguarvu ja taotlejate toodangu osakaalu liidu tootmisharu kogutoodangus.

6. Teavet peetakse igal juhul konfidentsiaalseks, kui on tõenäoline, et selle avaldamisel on sellise teabe andjale või allikale märkimisväärselt ebasoodne mõju.
7. Lõigete 1–6 kohaldamine ei piira liidu asutusi osutamast üldisele teabele ja eelkõige käesoleva määruse alusel tehtud otsuste põhjustele. Ent liidu asutused peavad arvesse võtma asjaomaste füüsiliste ja juriidiliste isikute õigustatud huve, et nende ärisaladusi ei avaldataks.

Artikkel 14

Aruanne

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande käesolevas määruses sätestatud kohustuste kohaldamise, rakendamise ja täitmise kohta.
2. Aruanne sisaldab muu hulgas teavet ajutiste ja lõplike kaitsemeetmete, eelneva järelevalve meetmete ning piirkondlike järelevalve- ja kaitsemeetmete kohaldamise kohta ning uurimise ja menetluse lõpetamise kohta ilma meetmeid võtmata.

3. Aruandes esitatakse ka kokkuvõtlik statistika ja ülevaade kaubanduse arengu kohta iga asjaomase riigiga, mille suhtes kohaldatakse kaitsemeedet.
4. Euroopa Parlament võib kahe kuu jooksul alates komisjoni aruande esitamisest kutsuda komisjoni oma vastutava parlamendikomisjoni koosolekule tutvustama ja selgitama käesoleva määruse rakendamise seotud küsimusi.
5. Komisjon avalikustab aruande hiljemalt kolm kuud pärast selle esitamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 15

Euroopa Liidu äärepoolseimad piirkonnad

1. Kui asjaomasest riigist pärit toodet imporditakse soodustingimustel ühe või mitme liidu äärepoolseima piirkonna territooriumile sellistes suurenenud kogustes ja sellistel tingimustel, et see põhjustab või ähvardab põhjustada asjaomaste liidu äärepoolseimate piirkondade majandusliku olukorra olulist halvenemist, võib komisjon erandkorras võtta kaitsemeetmeid, mis piirduvad asjaomaste äärepoolseimate piirkondade territooriumitega, välja arvatud juhul, kui leitakse vastastikku rahuldav lahendus.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, kohaldatakse käesoleva artikli alusel võetavate kaitsemeetmete suhtes ka muid käesolevas määruses sätestatud kaitsemeetmete suhtes kohaldatavaid reegleid.
3. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „oluline halvenemine“ suuri raskusi samasuguseid või otseselt konkureerivaid tooteid tootvas majandussektoris. Olulise halvenemise kindlakstegemisel lähtutakse objektiivsetest teguritest, sealhulgas järgmisest:
 - a) impordi mahu suurenemine absoluutarvudes või võrreldes omamaise toodangu ja teistest riikides pärit impordiga ja
 - b) sellise impordi mõju asjaomase tootmisharu või majandussektori olukorrale, sealhulgas müügi- ja tootmismahule, finantsolukorrale ja tööhõivele.

Artikkel 16

Kõrvalehoidmist takistavad meetmed

Kui komisjon tuvastab kaitsemeetmetest kõrvalehoidmise kaubateede muutmise kaudu, sealhulgas käesolevas määruses sätestatud kaitsemeetmete järgimisest vabastatud lepinguosalistest pärit impordi kaudu, teavitab ta liikmesriikide pädevaid asutusi, et tugevdada Mercosuri riikidega tehtavat tollikoostööd, kontrollides partnerluslepingus ja kaubanduse vahelepingus sätestatud päritolureeglitest kinnipidamist ning tagades nende reeglite täieliku järgimise.

Artikkel 17

Delegeeritud õigusaktid

Komisjonil on asjaomase liidu tootmisharu nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral või omal algatusel õigus võtta kooskõlas artikliga 18 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa seoses tundlike toodete loeteluga.

Artikkel 18

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 17 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile 18 aastaks alates lepingu jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 17 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 17 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 19
Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/478⁸ artikli 3 lõike 1 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes nimetatud määruse artikliga 4.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/478 impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 83, 27.3.2015, lk 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj>).

Artikkel 20

Käesoleva määruse kohaldamine partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepingu suhtes

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kaubanduse vahelepingu suhtes alates kaubanduse vahelepingu jõustumise kuupäevast kuni partnerluslepingu jõustumise kuupäevani. Kui partnerlusleping on jõustunud ja kaubanduse vaheleping ei tekita enam õiguslikke tagajärgi, kohaldatakse käesolevat määrust partnerluslepingu suhtes.
2. Partnerluslepingu ja kaubanduse vahelepingu vahelist suhet reguleerivad partnerluslepingu artikli 3.2 lõiked 3–8.

Artikkel 21

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

LISA

TUNDLIKUD TOOTED

I. Järgmiste toodete suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu tariifikvoote vastavalt partnerluslepingu 10-A lisa („Tollitariifide kaotamise ajakava“) B jaole ja kaubandus- ja vahelepingu 2-A lisa („Tollitariifide kaotamise ajakava“) B jaole

1. Värske veiseliha
2. Kvaliteetne värske, jahutatud ja külmutatud veiseliha
3. Külmutatud, sh töötlemiseks mõeldud veiseliha
4. Värske, jahutatud, külmutatud ja ettevalmistatud sealiha
5. Kontideta linnuliha, sh linnulihavalmistised
6. Kondiga linnuliha
7. Piimapulbrid
8. Juust
9. Imiku piimasegu
10. Mais ja sorgo
11. Riis
12. Rafineerimiseks mõeldud suhkur
13. Muud suhkrud

14. Munad
15. Ovoalbumiin
16. Mesi
17. Rumm ja kääritatud suhkruroodetest destilleerimise teel saadud muud kanged alkohoolsed joogid
18. Suhkrumais
19. Maisitärklis ja maniokitärklis
20. Modifitseeritud tärklised
21. Etanool
22. Küüslauk
23. Biodiisel

II. Järgmiste tariifiridade alla kuuluvad tooted:

tsitrusviljad: apelsinid, sidrunid ja mandariinid: 08051020, 08051080, 08052010, 08052030, 08052050, 08052070, 08052090, 08054000, 08055010, 08055090, 08059000

Euroopa Komisjoni avaldus imporditud põllumajanduslike toiduainete suhtes kohaldatavate tootmisstandardite ning sanitaar- ja fütosanitaarkontrollide kohta seoses määruse (EL) 2026/...⁺ vastuvõtmisega

Oma põllumajanduse ja toidutootmise visioonis teatas komisjon kavatsusest jätkata imporditud kaupade suhtes kohaldatavate tootmisstandardite ühtlustamist, eelkõige seoses loomade heaolu ja pestitsiididega.

Pestitsiidide puhul sisaldab visioon põhimõtet, et kõige ohtlikumad pestitsiidid, mis on ELis tervise- ja keskkonnakaalutlustel keelatud, ei tohiks imporditud toodete kaudu uuesti ELi jõuda. Sellega püütakse vältida ELi põllumajandustootjate ja põllumajandusliku toidutööstuse konkurentsivõime halvenemist ning samal ajal täita tarbijate ootusi. Selles küsimuses edusammude tegemiseks algatas komisjon 25. novembril 2025 mõjuhinnangu koostamise raames uuringu, milles võetakse arvesse selle lähenemisviisi mõju. Saadud tulemuste põhjal teeb komisjon vajaduse korral ettepaneku kohaldatava õigusraamistiku muutmiseks. Eeluuring peaks valmima 2026. aasta suveks ja seejärel liigutakse edasi mõjuhinnangu järgmiste etappidega. Kuigi kehtivad ELi õigusaktid juba kaitsevad tarbijaid ja tagavad, et kogu turule lastud toit vastab meie kõrgetele tervise- ja ohutusstandarditele, on komisjon jätkuvalt pühendunud imporditud toodete suhtes kohaldatavate tootmisstandardite suuremale ühtlustamisele, et tagada meie põllumajandustootjatele ja tootjatele võrdsed tingimused ning säilitada tarbijakaitse.

Vahepeal on komisjon teinud 16. detsembri 2025. aasta toidu ja toiduohutuse lihtsustamise paketi raames ettepaneku muuta kehtivaid õigusakte nii, et selliste ainete puhul, mis ei ole liidus heaks kiidetud ja millel on teatavad eriti ohtlikud omadused, võib jääkide piirnormiks kehtestada nulli, kui seda peetakse mõjuhinnangu tulemuste põhjal asjakohaseks.

Loomade heaolu valdkonnas viis komisjon 17. detsembril 2025 lõpule avaliku konsultatsiooni põllumajandusloomade heaolu käsitlevate ELi õigusaktide läbivaatamise kohta, sealhulgas selle kohta, kas ja mil määral tuleks loomade ja loomsete saaduste impordi suhtes kohaldada

⁺ ELT: palun esitada joonealuses märkuses dokumendis PE-CONS 56/25 - 2025/0322(COD) sisalduva määruse ELT avaldamisviide.

samaväärseid loomade heaolu standardeid. Pärast mõju hindamist teeb komisjon asjakohased ettepanekud.

Seoses impordikontrollidega teatas komisjon 9. detsembril 2025, et kavatseb tugevdada ja parandada kontrole, mida tehakse kohapeal kõigis kolmandates riikides, sealhulgas Mercosuri riikidest pärit toiduainete impordi puhul. Alates 1. jaanuarist 2026 suurendab komisjon kahe aasta jooksul ELi mittekuuluvates riikides ekspordikontrolle 50% võrra. Komisjon tõhustab ka järelevalvet nõuetele mittevastavate kaupade ja riikide üle ning kohandab vastavalt kontrollide sagedust. Lisaks tugevdab komisjon kontrollide taset ELis, eelkõige peamistes sisenemiskohtades. Sellega seoses teeb komisjon liikmesriikides rohkem kontrole, et tagada piiridel tehtavate kontrollide täielik vastavus ELi standarditele, ning pakub liikmesriikidele tuge nende kontrollide nõuetekohasel läbiviimisel. Impordikontrolli tõhustamiseks loob komisjon spetsiaalse ELi rakkerühma, mis keskendub eelkõige pestitsiidijääkidele, toidu- ja söödaohutusele ning loomade heaolule, ja uurib võimalust võtta imporditud toodete suhtes koordineeritud ELi järelevalvemeetmeid.
